

Закарпатський угорський інститут ім. Ференца Ракоці II

Ступінь вищої освіти	магістр	Форма навчання	денна/заочна	Навчальний рік/семестр	2023/2024 2
-----------------------------	----------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	-----------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	Професійні компетентності керівника закладу освіти
Кафедра	Кафедра педагогіки, психології, початкової та дошкільної освіти, управління закладом освіти
Освітня програма	ОПП «Управління закладом освіти»
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські / лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни : обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 24 Практичні (семінарські) заняття: 12 Самостійна робота: 84 Вид контролю: іспит
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Кузьмінський Анатолій Іванович, професор; доктор педагогічних наук Шовш Катерина Степанівна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки, психології, початкової, дошкільної освіти та управління закладом освіти e-mail: soos.katalin@kmf.org.ua
Пререквізити навчальної дисципліни	програма обов'язкової навчальної дисципліни ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі вікової та педагогічної психології, філософії, педагогіки, менеджменту, управління в системі освіти тощо.
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Анотація дисципліни Розглядаються особливості та закономірності набуття професійних компетентностей керівника навчального закладу для використання при організації освітнього процесу в сучасних закладах освіти з використанням науково обґрунтованих, інноваційних технологій. Мета –формування цілісної моделі фахівця керівника навчального закладу шляхом набуття методологічних, загальнотеоретичних та організаційно-регулятивних контрольних-регулюючих та діагностично-прогностичних (моделюючих), організаційних, контрольно-корегуючих умінь, які відповідають основним управлінським функціям, а також розвиток загальних і фахових компетентностей майбутніх керівників навчальних закладів, вміння вирішувати педагогічні

конфлікти, підвищення рівня їх етичної взаємодії, формування позитивної спрямованості, емпатійності, рефлексії.

Завдання дисципліни: формування системи теоретичних знань та практичних умінь, необхідних для виконання функціональних обов'язків керівника освітнього закладу;

Компетентності

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освіти/педагогіка, спеціальності: 011 «Освітні, педагогічні науки», ОПП «Управління закладом освіти», його структурних підрозділів у системі освіти, що передбачають проведення досліджень з управління освітою та/або здійснення інновацій за вимогами часу.

Загальні компетентності

ЗК2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації, виявляти, ставити та розв'язувати проблеми.

ЗК7. Здатність до впевненого і критичного використання цифрових технологій і ресурсів, цифрового освітнього середовища у професійній діяльності, повсякденному житті, комунікації.

ЗК8. Здатність діяти соціально відповідально до ефективної комунікації і міжособистісної взаємодії, роботи в команді, спілкування з представниками інших професійних груп міжнародного рівня.

ЗК9. Здатність до забезпечення стратегічного управління розвитком закладу освіти.

Фахові компетентності

ФК1. Здатність проектувати і досліджувати освітні програми, системи, розробляти проекти, управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість, застосовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення в освіті.

ФК2. Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач дослідницького та/або інноваційного характеру, функціонування системи забезпечення якості освіти і педагогіки;

ФК3. Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти, створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління закладом освіти.

ФК4. Здатність здійснювати експертизу та надавати консультації двома мовами з питань освітньої політики та інновацій в освіті.

ФК6. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та управлінській діяльності.

ФК7. Критичне осмислення проблем у сфері освіти/ педагогіки й на межі галузей знань.

ФК8. Здатність інтегрувати знання у сфері освіти/педагогіки та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

ФК9. Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та управлінській діяльності.

ФК10. Здатність використання і розвитку фінансово-матеріальних ресурсів освітньої організації / закладу освіти, застосовувати знання культури управління і спілкування у полікультурному середовищі.

ФК11. Здатність формувати професійні якості та демонструвати їх в процесі демократичного управління людьми.

ФК13. Здатність аналізувати й структурувати проблеми освітньої організації / закладу освіти, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.

ФК14. Здатність професійного розуміння ситуацій у питаннях управління і організації освітнього середовища теоретичної та практичної діяльності.

Очікувані результати навчання

ПРН 1. Критично осмислювати, приймати та застосовувати необхідні рішення, відповідний інструментарій в умовах надзвичайних ситуацій.

ПРН 2. Володіння сучасними знаннями в галузі освіти/педагогіки, уміння поєднувати фахові знання та методологічну складову соціальної філософії, розуміти формування засад соціальних проектів та значимість їх для суспільства, враховувати соціальні надбання людства.

ПРН 3. Застосовувати системний підхід професійної діяльності менеджменту освіти, формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію, демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді, застосовувати знання освітньо-методичного забезпечення, ефективно приймати рішення в освітній, педагогічній та управлінській діяльності.

ПРН 4. Проектувати ефективні системи управління освітніми процесами у закладах освіти, розробляти і застосовувати їх на практиці. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проектів.

ПРН 5. Організовувати освітній процес на основі тьюторингу, компетентнісного, контекстного підходів та сучасних досягнень освітніх, педагогічних наук, управляти навчально-пізнавальною діяльністю, об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів освіти, теорію прийняття управлінських рішень, процесу оцінки середовища, формулювання організаційних

цілей, ухвалення рішень, мотиваційних процесів, критерії оцінки якості освітнього процесу, розробляти освітні курси в закладах освіти, використовуючи методики, інструменти і технології, необхідні для досягнення поставлених цілей.

ПРН-6. Планувати та організовувати діяльність освітньої організації / закладу освіти в стратегічному та функціональному розвитку, моніторингу освітнього процесу якості освіти, змісту освіти, нормативно-методичного забезпечення, застосування інформаційних технологій в управлінській діяльності, опанування освітньої тематики компонентів керівництва освітньою та фінансовоекономічною діяльністю закладу освіти, контролю за виконанням запланованих завдань, формування кадрової політики освітнього закладу та контингенту осіб

ПРН 7. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності, інформаційно-комунікаційні технології в управлінні освітньою організацією / закладом освіти, теоретичні засади освітніх технологій, технології проектного навчання, інтерактивні технології в освіті, технології виховної діяльності та розвитку творчої особистості.

ПРН 8. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, уміння планувати і виконувати теоретичні й експериментальні дослідження у сфері освіти/педагогіки спрямоване на забезпечення результатів освіти, розробляти та реалізовувати інноваційні й дослідницькі проекти у сфері освіти/педагогіки та міждисциплінарного рівня із дотриманням правових, соціальних, економічних, етичних норм, розуміти методологію науково-дослідницької роботи та її значимість.

ПРН 9. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук, використовувати законодавче та нормативно-правове забезпечення освіти, враховувати вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність, приймати ефективні, відповідальні рішення з правових питань управління в сфері освіти/педагогіки за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.

ПРН 10. Здійснювати комплексний аналіз існуючого стану управлінської діяльності на основі зібраних даних та надання рекомендацій щодо механізмів підвищення економічності, ефективності і результативності роботи суб'єктів управлінської діяльності, проводити практичний аналіз фінансово-економічної діяльності, застосовувати різновиди методи контролю за перерозподілом ресурсів і різноманітних надходжень від стейкхолдерів та освітніх субвенцій, ефективно використовувати в управлінні.

ПРН 11. Розуміти роль культури управління та її основні функції, складові культури управління, загальні положення та поняття корпоративної культури, управлінської етики та її складові, імідж освітньої організації та імідж його керівника,

застосовувати комунікаційні навички управління з педагогічної етики, мовної політики, полікультурності і різноманітності регіону.

ПРН 12. Вміти застосовувати сучасні тенденції, закономірності розвитку технологій, освітніх методик, сучасні наукові, методологічні та педагогічні засади управління освітою, взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних питань демократичного управління закладами освіти.

ПРН 13. Планувати і виконувати теоретичні й експериментальні дослідження у сфері освіти/педагогіки, висувати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки, дотримуватися принципів академічної доброчесності.

ПРН 14. Вміти застосовувати на практиці знання та функції управління, методи і засоби управління, навчання та виховання, впровадження новітніх технологій у закладах освіти та їх підрозділах, розробляти і впроваджувати інформаційне, методичне, матеріально-технічне та кадрове забезпечення освітньої організації / закладу освіти (підрозділу).

ПРН 15. Передбачати самостійне розв'язання складної задачі, розуміння ситуацій у напрямках управління та організації теоретичного і практичного навчання з орієнтирами на гармонійне поєднання теоретичного навчання здобувачів і безпосередньої роботи на базах практичного навчання

Основна тематика дисципліни

Модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ТА ФАХОВІ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Модуль 2. ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ РЕАЛІЗАЦІЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ КЕРІВНИКА НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Критерії контролю та оцінювання результатів навчання

Навчальні досягнення магістрантів із дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
64–74	D	задовільно	
60–63	E		

	35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
	0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
<p>Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)</p>	<p>До іспиту допускаються студенти, які відвідували лекційні та практичні заняття, опрацювали рекомендований мінімум навчальних завдань, прозвітували про самостійну роботу і накопили 60 балів на протязі одного семестру.</p> <p>Важливою передумовою допуску до заліку є відпрацювання пропущених лекційних занять. Контроль проводиться, як правило, шляхом письмового виконання індивідуальних завдань із подальшою перевіркою їх викладачем та оголошення оцінки.</p> <p>У процесі оцінювання навчальних досягнень магістрантів з курсу застосовуються такі методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда; - методи письмового контролю: письмове тестування; - методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз. <p><i>Політика щодо академічної доброчесності.</i></p> <p>У всіх видах письмових робіт недопустима наявність плагіату. Робота вважається виконаною, якщо при виконанні в наявності не менше 80% оригінальності авторського тексту. Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача.</p> <p>Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ</p> <p>Методичне забезпечення</p> <p>Презентаційний матеріал до лекції та роздатковий матеріал до проведення практичних занять; Інтернет, комп'ютери, гаджети із виходом в Інтернет, нормативні документи: закон України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про Фахову передвищу освіту» навчальні плани; положення про організацію навчального процесу у ВНЗ, навчальні програми дисциплін.</p>			
<p>Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси</p>	<p>Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. А.І. Кузьмінський Теоретико-методичні засади керівництва освітнім закладом. Курс лекцій. Глухів -2022 2. Від керівника до лідера: практичні поради для директорів шкіл та керівників відділів освіти. Посібник створений Центром Інноваційної Освіти «Про.Світ» за підтримки програми «и^ЕАО з Європою». 			

<https://knowledge.org.ua/wp-content/uploads/2020/01/Vid-kerivnyka-do-lidera-praktychni-porady-dlya-dyrektoriv-shkil-ta-kerivnykiv-viddiliv-osvity.pdf>

3. Професійний стандарт керівника(дируектора) закладу загальної середньої освіти.

<https://osvita.ua/doc/files/news/844/84426/Nakaz-568-zatverdzh-standartu-keriv-22-0.pdf>

4. Бобровський М.В., Горбачов С.І., Заплотинська О.О. Рекомендації до побудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладі загальної середньої освіти. – Київ, Державна служба якості освіти, 2019. 240 с.

5. Григораш В. В. Настільна книга заступника директора школи з навчально-виховної роботи. Харків : Вид. група «Основа», 2008. – 304 с.

6. Григораш В. В. Організація діяльності керівника школи. Харків : Вид. група «Основа», 2011. 224 с.

7. Калініна Л. Управління загальноосвітнім навчальним закладом із використанням інформаційних технологій. Рідна школа. 2009. № 11. С. 18-26.

8. Калініна Л., Калініна Г. Культура як цивілізаційний феномен в управлінні загальноосвітнім навчальним закладом. Освіта і управління. 2010. № 2-3. С. 70-78.

9. Карамушка Л. М. Психологія освітнього менеджменту : навч. посібник. Київ : Либідь, 2004. 424 с

Допоміжна література

1. Єльнікова Г. В. Компетентнісний підхід до моделювання професійної діяльності керівника вищого навчального закладу. Теорія і методика управління освітою, 2010, 4: 18-27.

2. Ляшенко О. І. Пріоритети розвитку української школи в умовах реформування освіти [Електронний ресурс] / О. І. Ляшенко. – Режим доступу : [file:///C:/Users/81/Downloads/94490-199241-1-SM%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/81/Downloads/94490-199241-1-SM%20(1).pdf).

3. Громовий Віктор. Якою має бути нова роль директора школи в умовах трансформації освіти в Україні? [Електронний ресурс] / В. Громовий. – Режим доступу : <http://education-ua.org/ua/draft-regulations/239-yakoyu-mae-buti-nova-rol-direktora-shkoli-v-umovakh-transformatsiji-osviti-v-ukrajini>

4. Абрамович С. Д. Мовленнєва комунікація / С. Д. Абрамович, М. Ю. Чікарькова: Підручник. — К.: Центр навч. л-ри, 2004.

5. Інформаційні ресурси
<http://www.kmu.gov.ua/control/> – Урядовий портал
<http://www.mon.gov.ua/>

– Міністерство освіти і науки України
<http://kno.rada.gov.ua/komosviti/control/uk/index>
– Комітет з питань освіти і науки України